

T.C.
İZMİR
2. VERGİ MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/127

YÜRÜTMENİN DURDURULMASINI

İSTEYEN (DAVACI) :
VEKİLİ :

KARŞI TARAF (DAVALI) : İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı
(Kordon Vergi Dairesi Müdürlüğü)
VEKİLİ :

İSTEMİN ÖZETİ : Davacı tarafından, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 160. maddesi hükmü uyarınca mükellefiyet kaydının re'sen terkin ettirilmesine dair işlemin; haksız ve hukuka aykırı olduğu, faaliyetine devam ettiği, vergisel ödevlerini yerine getirdiği, sağlık problemlerinden dolayı hastanede olmasından ötürü yoklamada adresinde bulunamadığı, adreste bulunamama halinin geçici olduğu, işlemin tek taraflı ve yorumu dayalı olarak tesis edildiği iddialarıyla iptaline ve yürütülmesinin durdurulmasına karar verilmesi istenmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Davacının 10/2023 tarihli KDV beyannamesini vermediğinin tespit edilmesi sonucu faaliyetinin tespiti amacıyla 04/10/2023 tarihinde ve 15/12/2023 tarihinde işyeri adresine çıkan re'sen terk yoklamalarında; adresin kapalı olduğu ve kapı zilinde Nevzat DEMİRBAŞ isminin yazılı olduğu, faaliyete ilişkin olumlu tespit yapılamaması üzerine son KDV beyanname tarihi olan 30/09/2023 tarihi itibarıyla 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 160. maddesi gereğince mükellefiyeti re'sen terk ettirildiği, tesis edilen işlemlerde hukuka ve mevzuata aykırılık bulunmadığı belirtilerek davanın ve yürütmenin durdurulması isteminin reddine karar verilmesi gereği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren İzmir 2. Vergi Mahkemesi'nce, dava dosyası 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27/2. maddesi uyarınca yürütmenin durdurulması istemi yönünden incelendi ve işin gereği görüşüldü:

Dava, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 160. maddesi hükmü uyarınca davacının mükellefiyet kaydının re'sen terkin ettirilmesine dair işlemin yürütülmesinin durdurulması ve iptali istemiyle açılmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında, Danıştay ve ya idari mahkemelerin, idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda, davalı idarenin savunması alındıktan veya savunma süresi geçtikten sonra gerekçe göstererek yürütmenin durdurulmasına karar verebilecekleri, yürütmenin durdurulması kararlarında idari işlemin hangi gerekçelerle hukuka açıkça aykırı olduğu ve işlemin uygulanması halinde doğacak telafisi güç ve ya imkânsız zararların neler olduğunu belirtilmesinin zorluluğu olduğu, hükmüne yer verilmiştir.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 153. maddesinde; vergiye tabi ticaret ve sanat erbabı, serbest meslek erbabı, kurumlar vergisi mükellefleri ile kolektif ve adı şirket ortaklarıyla komandit

T.C.
İZMİR
2. VERGİ MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/127

sirketlerin komandite ortaklarından işe başlayanların keyfiyeti vergi dairesine bildirmeye mecbur oldular, 160. maddesinin 1. fıkrasında; 153. madde de yazılı mükelleflerden işi bırakanların, keyfiyeti vergi dairesine bildirmeye mecbur oldular, aynı maddenin 3. fıkrasında ise; işi bırakma bildiriminde bulunmayan bir mükellefin işi bıraktığının tespit edilmesi veya yapılan araştırma ve yoklamalar sonucunda bilinen adreslerinde bulunamaması ve başka bir adreste faaliyetine devam ettiğine dair bilgi edinilememesi veya başkaca bir ticari, ziraî ve mesleki faaliyeti olmadığı halde münhasıran sahte belge düzenlemek amacıyla mükellefiyet tesis ettiğinin vergi incelemesine yetkili olanlarca düzenlenen rapor ile tespit edilmesi ve mükellefiyet kaydının devamına gerek görülmeliğinin raporda belirtilmesi halinde, mükellefin (matrahlı veya matrahsız beyanname ve renler dahil) işi bırakmış addolunacağı ve mükellefiyet kaydının vergi daire since terkin edileceği, bu durumun, ilgili kamu kurum ve kuruluşu ile kamu kurumu nitelikindeki meslek üst kuruluşuna da bildirileceği, aynı maddenin son fıkrasında da; bu maddenin uygulanmasına ilişkin usulleri belirlemeye Maliye Bakanlığı'nın yetkili olduğu düzenlenmiştir.

Anılan Kanun'un 160. maddesinin 3. fıkrası, işini tamamen terk eden ve vergiye tabi bir faaliyeti tespit edilemeyen mükellefler hakkında, sadece işi bırakma keyfiyetinin vergi dairesine bildirilmemiş olması nedeniyle gereksiz tarkiyatlar yapılmasının ve ihtilaflar yaratılmasının ortaya çıkardığı sakıncalan gidermek, münhasıran sahte belge düzenlemek amacıyla mükellefiyet tesis ettirenler hakkında ise, mükellefiyet kaytlarının terkini suretiyle idarenin ve diğer mükelleflerin mağduriyetini önlemek amacıyla yönelik olarak yeniden düzenlenmiştir. Bu çerçevede belirli şartları taşıyan mükelleflerin mükellefiyet kaytlarının vergi daire since terkin edilmesi imkanı getirilmiştir. Verilen bu imkan şüphesiz ki idareye bu durumda olan mükelleflerin mükellefiyet terkin tarihini keşfî olarak belirleme yetkisi vermemekte, tam tersine belli şartlar dahilinde yapılması gereken işlemleri yapması ve iç genelde belirtilen süreler içerisinde yapılacak tespitlere göre mükellefiyetin re'sen terkini sorumluluğu getirme ketedir.

Hazine ve Maliye Bakanlığının 12/05/2016 tarihli ve 2016/2 seri numaralı Uygulama İç Genelgesinde;

"Gayri faal mükellef; 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 160. maddesi gereğince işi bırakma bildiriminde bulunması gerekmekle birlikte bildirimde bulunmayanlardan, yapılan araştırma ve yoklamalar sonucunda işi bıraktığı tespit edilen veya bilinen adreslerinde bulunamayan ve başka bir adreste faaliyetine devam ettiğine dair bilgi edinilemeyen mükellef olarak tanımlanmıştır. Gayri Faal Mükelleflerin Tespitine İlişkin Liste ise; gayri faal mükelleflerin tespitine yönelik olarak vergi dairelerince yapılacak re'sen terkin çalışmalarında faydalananmak üzere, aşağıda belirtilen esaslar doğrultusunda beyanname vermeyen mükelleflere ilişkin bilgilerin yer aldığı ve her ayın ilk haftasında sistem tarafından oluşturulan listedir. Gayri faal mükelleflerin tespitine ilişkin listede; ticari, ziraî veya mesleki kazançlarından dolayı gerçek usule tabi gelir vergisi mükellefleri (adi ortaklıklar dahil) ile kurumlar vergisi mükelleflerinden, birbirini izleyen iki dönerme ait katma değer vergisi beyanname si vermeyenler ile elektrik ve/veya doğalgaz aboneliği tespit edilen mükelleflerin aboneliğinin bulunduğu işyeri adresleri yer alacaktır. Her ayın ilk haftasında, gayri faal mükelleflerin tespitine ilişkin listenin oluşturulmasından sonraki beş iş günü içinde liste alınarak, listede yer alan mükelleflerin tarih dosyalarında, işi bıraktığına veya işine devam ettiğine dair herhangi bir bilgi ve ya belgenin bulunup bulunmadığı kontrol edilecektir. Yapılan kontrol sonucunda, mükellefin işine devam ettiğine dair herhangi bir bilgi ve ya belgenin bulunmaması halinde söz konusu listenin sisteme konulduğu ayı izleyen üçüncü ayın sonuna kadar gerekli yoklama ve araştırma işlemleri yapılarak re'sen terkin işlemleri tamamlanacaktır.

Yoklama ve araştırma işlemleri; gayri faal mükelleflerin tespitine ilişkin listende yer alan mükelleflerin bilinen adreslerinde bulunup bulunmadığının ve başka bir adreste faaliyetine devam

T.C.
İZMİR
2. VERGİ MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/127

edip etmediğinin tespit edilmesi amacıyla bilinen adreslerinde yoklama yapılmasıdır. Ayrıca, mükelleflerin bilinen adreslerinde bulunamaması halinde, sisteme yapılan araştırmalar sonucunda tespit edilen elektrik ve / veya doğalgaz aboneliğinin bulunduğu işyeri adreslerinde de yoklama yapılır. Yapılan yoklamalardan sonuç alınamaması halinde, yukarıda belirtilen hususları tespit etmek amacıyla; gerçek kişi mükelleflerde mükellefin, tüzel kişi mükelleflerde kanuni temsilcisinin (kanuni temsilci adresinde bulunamaması durumunda ortaklardan en az birinin) 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununa göre oluşturulan Adres Kayıt Sisteminde yapılacak sorgulama ile tespit edilen yerleşim yeri (ikametgah) adresinde araştırma yapılır.

Ticari, zirai veya mesleki kazançlarından dolayı gerçek ve ya basit usulde vergilendirilen gelir vergisi mükelleflerinin, öncelikle işyeri adresinde yoklama yapılır. Mükellefin işyeri adresinde bulunamaması halinde, sisteme yapılan araştırmalar sonucunda mükellef adına tespit edilen elektrik ve / veya doğalgaz aboneliğinin bulunduğu işyeri adresinde yoklama yapılır.

Kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan tüzel kişi mükellefler nezdinde yapılacak yoklamalarda ise; kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan tüzel kişi mükelleflerin, öncelikle işyeri adresinde yoklama yapılır. Mükellef kurumun işyeri adresinde bulunamaması halinde, sisteme yapılan araştırmalar sonucunda mükellef kurum adına tespit edilen elektrik ve / veya doğalgaz aboneliğinin bulunduğu işyeri adresinde yoklama yapılır.

Re'sen terkin işlemi yapılacak mükelleflerle ilgili işyeri adresinde yapılacak yoklamalarda; faaliyetine devam edip etmediği, adreste bulunup bulunmadığı, bulunmuyorsa hangi tarihte aynıldığı, faaliyetine başka bir adreste devam ediyorsa hangi tarihten itibaren yeni adreste faaliyette bulunduğu, adreste başkası faaliyet gösteriyorsa, hangi tarihten itibaren orada faaliyet gösterdiği, işyerinin yoklama tarihindeki durumu (kapalı, boş, yıkılmış vb.) tespit edilerek bu hususlara yoklama fışında yer verilir.

Yapılan yoklamalardan sonuç alınamaması halinde; kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan tüzel kişi mükelleflerinin kanuni temsilcilerinin adres kayıt sisteminde yapılacak sorgulama ile tespit edilen yerleşim yeri adresinde, kanuni temsilcinin adresinde bulunamaması halinde ise ortaklardan en az birinin adres kayıt sisteminde yapılacak sorgulama ile tespit edilen yerleşim yeri adresinde araştırma yapılacaktır. Re'sen terkin işlemi yapılacak mükelleflerle ilgili yerleşim yeri adresinde yapılacak araştırmalarda; faaliyetine devam edip etmediği, faaliyetine başka bir adreste devam ediyorsa hangi tarihten itibaren yeni adreste faaliyette bulunduğu tespit edilerek bu hususlara, düzenlenecek tutanakta/yoklama fışında yer verilecektir.

Yapılan yoklama ve araştırmalar sonucunda, işini terk ettiği tespit edilen, bilinen adresle rinde bulunamayan ve başka bir adreste de faaliyetine devam ettiğine dair bilgi edinilemeyen kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan tüzel kişiliğin; işini terk ettiği tarihin kamu kurum ve kuruluşları tarafından tutulan kayıt ve siciller veya diğer kanaat getirici vesikalalarla tespit edilmesi halinde bu tarih itibarıyla, işini terk ettiği tarihin kanaat getirici vesikalalarla tespit edilememesi durumunda ise ayık ve ya üç ayıklararak verilen en son beyannamesinin içeriği dönemde sonu itibarıyla mükellefiyet kayıtlarının terkin edilmesi gerekmektedir.

Mükellefiyet kayıtları terkin edilen mükelleflerden faaliyetine devam etiği tespit edilenler hakkında yapılacak işlemler ise; işbu İç Genelgede yer alan esaslara uygun olarak mükellefiyet kaydı terkin edilen mükelleflerden; faaliyetlerine başka bir adreste devam ettiği tespit edilenlerin mükellefiyet kaydı mükellefiyetin terkin edildiği tarihten itibaren, yeniden faaliyete geçtikleri tespit edilenlerin mükellefiyet kaydı yeniden faaliyete geçtikleri tarihten itibaren, tasfiyeye tabi tutuldukları tespit edilenlerin mükellefiyet kaydı tasfiyeye girildiği tarihten itibaren yeniden tesis edileceği" belirtilmiştir.

T.C.
İZMİR
2. VERGİ MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/127

Dava dosyasının incelenmesinden, davaçının işyeri adresinde yapılan 04.10.2023 tarihli ve 15.12.2023 tarihli yoklamalarda, adresin kapalı olduğu, kapı zil daire numarasının karşısında Nevzat DEMİRBAŞ isminin yazılı olduğu, faal olmadığı tespitlerine isterinden 18.12.2023 tarihli "kayıtları silinen mükelleflere ilişkin bilgi formu" ile 30.09.2023 tarihinden itibaren 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 160.maddesi gereğince adreste bulunamama sebebiyle davaçının mükellefiyetinin re'sen terkin ettiıldığı, mükellefiyetin re'sen terkin ettilmesine dair anılan işlemin iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda, davalı idarece yapılan yoklamalarda adresinde bulunamadığından bahisle tanzim edilen "kayıtları silinen mükelleflere ilişkin bilgi formu" ile davaçının mükellefiyet kaydı re'sen terkin ettiilmişse de, 23.11.2023 tarihinde davaçının ikametgah adresinde yapılan yoklamada, adreste davaçının ikamet ettiği, Eylül/2021 tarihinden itibaren aralsız biçimde işyeri adresinde (idarece yoklama yapılan adres) serbest muhasebeci mali müşavirlik hizmetleri faaliyetine devam ettiği hususlarının davaçının beyanıyla tespit edildiği, 26.12.2023 tarihinde işyeri adresinde yapılan yoklamada, davaçının adreste olmadığı, davaçının arkadaşı olduğunu beyan eden şahsin davaçının hastanede olduğunu beyan ettiği, davaçının dava dilekçesine eklediği epikriz raporlarının ve sağlık kurulu raporunun incelemesinde, davaçının 25.12.2023-03.01.2024 tarihleri arasında İzmir Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesinde yatarak tedavi gördüğünden anlaşıldığı, her ne kadar dava konusu işleme esas alınan yoklama tarihlerinde davaçının hastanede olduğunu dair veri olmasa da, 26.12.2023 tarihli yoklamada yer alan davaçının hastanede olduğunu dair beyanın epikriz raporları ve sağlık kurulu raporuyla doğrulandığı, ikamet adresinde yapılan yoklamada davaçının adresinde bulunduğu ve faal olduğunu dair beyanı dikkate alındığında, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 160. maddesi ve Maliye Bakanlığı'nın 2016/2 sayılı Uygulama İç Genelgesi uyarınca davaçının gayri faal mükellef olarak değerlendirilemeyeceği sonuc ve kanaatine varılmakla, yasal koşullar olmadan tesis edilen davaçının mükellefiyet kaydının re'sen terkin ettilmesine dair dava konusu işlemde hukuka uyarlık görülmemiştir.

Öte yandan, dava konusu işlemin davaçının ticari hayatını sona erdiren bir işlem olduğu dikkate alındığında, açıkça hukuka aykırı olan uyuşmazlık konusu işlemin uygulanması halinde, davaçının ticari ve sosyal itibannın zarar görmesi suretiyle ekonomik hayatı olumsuz etkilenebileceğiinden, davaçı açısından tefafisi güç zararlara yol açabileceği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle;

1-) Yürütmeyenin durdurulması isteminin kabulüne,

2-) Hukuka aykırılığı açık olan dava konusu işlemin; uygulanması halinde tefafisi güç zararlar doğabileceğinden, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesi uyarınca teminat alınmaksızın dava sonuna kadar yürüttümesinin durdurulmasına,

3-) Tebliğatin tamamlanmasına,

4-) 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 7. fıkrası hükmü uyarınca kararın tebliğini izleyen günden itibaren **yedi (7) gün** içerisinde **İzmir Bölge İdare Mahkemesi'ne** itiraz yolu açık olmak üzere 15/03/2024 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
MUSTAFA MORAL
94875

Üye
METİN ÖZEN
191986

Üye
FATİH KOCABIYIK
178609

T.C.
İZMİR
2. VERGİ MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/127

